

CVETJE

z vertov sv. Frančiška.

XXVIII. tečaj

V Gorici, 1911.

8. zvezek.

Tolažila sv. katoliške vere.

P. A. M.

Pobožnost.

„Pobožnost je za vse koristna“.

I. Tim. 4, 8.

Velika zmota, ali bolje rečeno velika laž je, ako svet terdi, da je pobožnost mračna in pusta, da dela človeka žalostnega, maloserčnega in čmernega. Kedor si predstavlja svetnike kot nemirna, otožna, neprijazna bitja, ta se zelo moti; zakaj pobožnost daje ravno nasprotno, veliko tolažbo in podlago vednega veselja. Tukaj na svetu ni nobenega terpljenja, nobene bolečine, ketere bi pobožnost ne mogla olajšati. Pobožni nima le v čednostih vere, upanja in ljubezni vir moči in sv. veselja, on dobiva veliko tolažbo tudi iz posebnih tolažil sv. vere, kaker iz sv. spovedi in sv. obhajila. Pobožnost je nevsehljiv vir tolažbe. To spoznamo iz njenega bistva in iz njenih vaj.

I. Svet presoja pobožnost tako poveršno in napačno, ker je ne pozna. Domišlja si namreč, da obstoji pobožnost v tem,

da človek neketere vaje iz navade vestno in s tolikim strahom opravlja, da misli, da sme zarad njih celo najvažniše dolžnosti zanemarjati in zato živi v vedni prevari samega sebe in zbeganosti. To pa ni prava čednost pobožnosti, temuč njena spaka in pokyeka. Prava pobožnost obstoji v pravi blaživni ljubezni do Boga, v zvestem spolnovanju njegove sv. volje, v veselju za svete in božje reči. Seveda pobožna duša rada pre-mišlja svete skrivnosti; najraje prebiva pri svojem božjem Zveličarju, čiger ljubezen je njeno življenje; ž njim najraje ob-čuje. Ker pa ve, da more Gospodu le tedaj dopasti, ako spolnuje njegovo sv. voljo, zato pazi le na to, da spolni svoje dolžnosti, ke bi tudi še tako rada molila ali sv. obhajilo preje-mala. Najprej skerbi za to, da stori vse, kar tirja od nje njen stan, družina ali družba, v kateri živi. Srečnega smemo ime-novati tistega, ki je od sv. Duha prejel dar prave pobožnosti. Nebeški mir prebiva v njegovem sercu; na njem je razlito sv. veselje; on ne odbija bližnjega s pretiranostjo in preveliko ostrostjo; nasprotno, vzbuja mu ljubezen in zaupanje. Spomnimo se sv. Frančiška Saleškega, onega tako ljubeznivega škofa Ge-névskega, kateremu so se celo zagrizeni sovražniki sv. cerkve radi bližali in se niso mogli zoperstaviti njegovim krotkim be-sedam; ali na sv. Stanislava Kostko, ki so ga zarad njegovega veselega značaja imenovali „brata sv. veselosti“.

I. Poglejmo razna dela pobožnosti in prepričali se bomo, v kako veliko tolažilo je ta čednost.

Ketere vaje pa nam kaže bogoljubno življenje pobožnih ljudi? Razun navadnih molitev in pogostega prejemanja svetih zakramentov so pred vsem štiri: Duhovno branje, sv. maša, obiskovanje presvetega Rešnjega Telesa in molitev sv. rožnega venca.

Duhovno branje. — V duhovnem branju govori Bog verni duši ter vliwa luč in mir v njo, in ta glas božji napolni človeško serce ob času poskušnje z nepopisljivo tolažbo. Po-božna knjiga razširja prijeten duh, balzam, ki vse dušne rane zaceli. Seveda govorim tukaj o knjigah, ketere smemo v pra-vem pomenu imenovati duhovne knjige, kaker: Sv. pismo, Na-sledovanje Kristusa, Zgodbe terpljenja svetih marternikov, Živ-ljenje svetnikov, spise svetih očetov in cerkvenih učenikov in sploh vse, kar so svetniki spisali. — Take knjige so pravi pri-

jateli, pri katerih moremo vedno iskati dobrega sveta, ker dobro razumejo naše bridkosti. Nikedar ne bomo odložili take knjige, da bi ne bili potolaženi, in zato ti kličem, ljubi kristijan, to, kar je bilo zaklicano nekedaj sv. Avguštinu iz nebes: „Vzemi in beri!“ — Kedor je žalosten, maloserčen, obupan, naj odpre knjigo Nasledovanja Kristusa; ena sama stran, da, en sam stavek bo pogostokrat zadosti, da ga potolaži in obvaruje brezdna obupa. Koliko jih je to skusilo v svojem življenju! Koliko hudobnih ljudi, koliko jetnikov, ki so morebiti po nedolžnem terpeli je tako branje že rešilo obupnosti! Koliko bolnikov je taka knjiga že potolažila, jim dala mir serca, da so mogli svoje bolečine s kerščansko poterpežljivostjo in brez tožbe prenašati. Ni je bridkosti na svetu, da bi je pobožno branje ne osladilo. — „Vzemi in beri!“ Ako zelo terpiš, ako ti grozi skušnjava in nevarnost, zateci se k dobri knjigi, in našel boš razsvitljenje, moč in mir.

Sv. maša. — Najbolj tolažljiva vaja pobožnosti je, ako si zbran pri sv. maši. Kar je sonce mej zvezdami, to je, po izreku sv. Frančiška Saleškega, mej drugimi pobožnostmi kristijana sv. maša; tukaj se ne bliža le božjemu tolažniku in delivcu milosti, da bi ga prosil, temuč je resnično pričujoč pri njegovi daritvi na križu, onem velikem delu ljubezni, s katerim je Zveličar vbogo človeštvo odrešil in mu milost in zveličanje pridobil. Z daritvijo sv. maše se ponavlja pravna daritev na Kaljvariji in ta daritev ima, po besedah sv. tridentinskega cerkvenega zbora, moč, pridobiti vsakemu, ki je z vero in pobožnostjo, sè skesanim in zaupnim srcem pri njej pričujoč, vsmiljenje, milost in pomoč v vseh dušnih in telesnih stiskah. Sv. maša je najdražji dar, s katerim moramo potolažiti jezo božjo. Ke bi bil ti pri smerti Zveličarja stal pod njegovim križem in bi bile nekatere kapljice njegove dragocene kervi na te padle, koliko tolažbo bi bila občutila tvoja duša, koliko upanje zveličanja bi bil iz tega dobil! — Ali glej, tlsti Sin božji, ki je takrat na križu vmerl, se vsaki dan daruje na naših oltarjih, in ta daritev je prav toliko vredna in ima prav tako moč, kaker ona, ki je bila na Kaljvariji darovana. Ona je morje milosti, iz keterega moremo zveličanje in tolažbo zajemati, in sicer ne le za se, temuč tudi za tiste, ki so nam ljubi in dragi, naj že terpe še v tej solzni dolini, ali pa v plamenu vic. Koliko

tolažbo vživa tedaj pobožni kristijan, kateri je vsaki dan lepo pri sv. maši ter tam zajema novo moč, da v vsaki bridkosti in nadlogi serčen in stanoviten ostane.

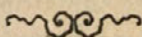
Obiskovanje presv. Rešnjega Telesa. — O ke bi le vsi, ki so v stiskah in terpljenju, vedeli, kolika tolažba je skrita v tem presv. zakramentu! — Iz svojega sv. tabernakeljna kliče božji Zveličar k sebi vse žalostne in stiskane, da bi jih potolažil. „Pridite k meni vsi, ki se trudite in ste obteženi; jaz vas bom pokrepčal!“ — Pojdi torej k njemu, kerščanska duša, zaupaj mu svoje terpljenje, svoj strah, da, tudi svoje pregrehe z otroškim zaupanjem in on te bo potolažil. Kedor goreče opravlja to pobožno vajo, ta ve iz lastne skušnje, s koliko tolažbo in mirom napolni bližina božjega tolažnika človeško serce ob času bridkosti. Zato hitite k njemu, ako ste nemirni in prestrašeni; on vas ne bo odpustil, da bi vas ne pokrepčal. Saj on ni kak ptujec, nepoznan, ki bi se za nas nič ne briga; on je naš božji prijatelj in brat, ki ima najboljše, najsvetejše, najzvestejše, najbolj vsmiljeno serce. Pogled na našo revščino gane; on pozna vse naše nadloge; on je vse naše bridkosti in bolečine sam okusil in zato ne zna nihče tako tolažiti kot on. Pojdite tedaj k njemu, pobožne duše; hitite z Marijo k njegovim nogam in tudi ve boste slišale ljubeznive besede in vaše serce bo potolaženo in pokrepčano. — Pojdite k njemu, vi vbogi grešniki, ki ste njega zapustili in razžalili. Padite z Magdaleno pred njega, v duhu močite se spokornimi solzami njegove sv. noge, in on vam bo odpustil; on bo ozdravil vaše rane in vam podelil mir. Da, v pogostem občeivanju z Jezusom najde duša razsvitljenje in nebeško veselje. Kedor pa hoče pri obiskovanju presvetega Rešnjega Telesa te sreče deležen postati, se mora božjemu tolažniku bližati z vero in ljubeznijo, se zaupanjem in vdanostjo.

Sv. rožni venec. — Tudi ta priprosta molitev je bogat vir tolažbe za resnično pobožne duše in le na nje se obračam; drugi bi me ne razumeli in ne verjeli mojim besedam. Da, sv. rožni venec ima čudovito moč potolažiti žalostna serca. Vzrok je gotovo ta, ker se v tej molitvi obračamo k Mariji, dobrotni, sladki, vsmiljeni Devici, da se pogovorimo z njo, našo materjo v nebesih, tolažnico žalostnih. To se ne da toliko dokazati, kaker poskusiti. Vzemi tedaj ob uri bridkosti v roke svoj rožni

venec in obljubim ti tolažbo in polajšanje. Ta molitev ima pred vsem to čudovito lastnost, da polajša bolečine, prežene žalost in odverne obupnost. Poskusi enkrat sam! Ako ti je kedaj prav hudo, moli sv. rožni venec in čutil boš njegov čudoviti vpliv. Sv. Bernard pravi: „Ako je kedo tebe, o sveta Devica, v bridkosti klical na pomoč in ni bil potolažen, ta naj potem molči in več ne govori o tvoji dobroti“. Mi pa ne moremo molčati; ker smo prepogostokrat že v svojem življenju okusili pomoč in ljubezen materinega serca preblazene Device.

Pobožni kristijani zajemajo iz molitve sv. rožnega venca toliko več tolažbo, ker s to molitvijo združujejo tudi pre-mišljevanje, spomin na velike skrivnosti veselja, žalosti in po-veličanja Jezusa in Marije, in ta spomin je za vsako bogo-ljubno dušo nevsehljiv vir serčnega upanja in duhovnega ve-selja. — Najboljše bomo molili sv. rožni venec, ako si bomo preblazeno Devico Marijo pričujočo predstavili. Misli si, da te ona vidi, tvoje besede sliši in ti je blizu sè svojo materino ljubeznijo; obudi precej pri prvi zdravamariji, s katero jo po-zdravljaš, djanje žive vere in otroškega zaupanja. Ta priprosti pripomoček je že marisiketerega mej sv. rožnim vencem obva-roval sitne raztresenosti in ga sè zaupanjem napolnil. —

„Uri se v pobožnosti“ (I. Tim. 4, 7). Ona je za vse ko-ristna. Goreče se vadi v tej čednosti in vžival boš veliko srečo in tvoje veselje bo popolno.

Pobožni Nikolaj Sijenski,

spoznavavec tretjega reda. *)

Nikolaj je bil sin bogatih starišev. Pa pri svojem velikem bogastvu ni pozabil na svojo neumerjočo dušo. Dvajset let star je prosil predstojnika frančiškanskega samostana v Sijeni, da bi ga sprejel v svetovni tretji red sv. Frančiška. Predstojnik je rad vslišal njegovo prošnjo, ker ga je dobro poznal in za vrednega imel. Ko tretjerednik je vestno živel po vodilu svo-jega reda; opravljal je razne pobožnosti, pa domačih dolžnosti

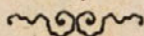
*) Winkes, Seraphischer Tugendspiegel, 30. August.

zato ni zanemarjal. Izročena opravila je tako modro in spretno zverševal, da mu je oče izročil vso hišo. Ko pokoren sin je to sprejel ter se trudil, da je bilo vse v lepem redu. Doma kaker na potovanju je deržal vse cerkvene in redovne poste. Zadovoljen je bil s priprosto hrano; za izbrane jedi ni maral, ker so se mu zdele zoper vódlilo spokornega tretjega reda. Prav po očetovsko je skerbela za sirote, vdove, vboge in bolnike.

Zaradi bolehnosti je pozneje skerb za domače opravke drugemu izročil, zato pa je tolikanj več molil. Molitev mu je dajala moč, da je dolgo bolezen poterpežljivo prenašal; bolečine pa je Bogu daroval v pokoro za svoje grehe. Keder so mu prijatelji rekli, da se nima za ničesar pokoriti, jim je odgovoril: „Bog je pravičen“. V bolečinah je pogosto vzdihoval: „O Bog, ne bodi moj sodnik, temuč moj vsmiljen Zveličar!“ Ko ga je spovednik vprašal, kaj želi, da bi mu pri Bogu sprosil, mu je rekel: „Prositi Boga, da naj v mojem sercu pogasi vso ljubezen do sveta in užge ljubezen božjo“. Mirno je vmrl v Sijeni, v svojem rojstnem mestu, 30. avgusta leta 1289.

Bogoljubni bravec, tu imaš zgled, kako si lahko pri obilnih opravkih in tudi v bolezni dober kristijan in goreč tretjerednik.

P. A. F.

Drugi shod avstrijskih tretjerednikov v Inzbruku.

P. V. K.

(Dalje).

Posebno navdušeno je bil pozdravljen pri svojem nastopu priljubljeni nemški pesnik profesor Anton Müller (Bruder Willram). Njegov govor je bil pa tudi res kaker lepa pesem o tretjem redu in ustanovniku njegovem, ki je ž njim postavil terdnjavo naši veri, našemu upanju in naši ljubezni.

„Ali se ni“, tako je vprašal govornik, „na vseh čertah vnel boj proti Kristusu? V tisku, kaker na ljudskih shodih, pošolah, kaker v družinah? Taji se božanstvo Kristusovo, preganja se Kristus in njegova vstanova, sveta cerkev. Kje

je kaka cerkvena naprava, kaka cerkvena naredba, ki bi sovražnikom sv. vere ne dajala povoda k zasramovanju in zasmehovanju? Kedaj sploh bi se bilo prenehalo zabavljati črez papeštvo in cerkev, katoliško duhovništvo mazati z nesnago laži in obrekovanja? Kedaj bi bil neki tisek nehal smešiti molitev, prejemanje sv. zakramentov, spolnivanje božjih in cerkvenih zapovedi? kedaj bi bil nehal, vcepljati svojim bravcem strup verske brezbriznosti, duha mlačnosti in zanemarjanja, duha nepokorščine in puntanja zoper cerkveno oblast? In kje je kaka verska resnica, ki bi se ne smelo dvojiti nad njo, ali javno in brez ugovora jo smešiti in tajiti? Naravnost se bojujejo zoper nerazdružljivost zakona, slobodno ljubezen razglašajo za versko resnico, naravnost zagovarjajo izključenje kerščanskega nauka iz šolj, brezversko vzgojo hvalijo ko vzor izobraževanja mladine...

Ali nimamo hvaliti božje previdnosti, da nam je dala v tretjem redu sv. Frančiška Asiškega vstanovo, ki skerbi za mnogokrat nespoznani in obledeli vzor sv. vere, in skerb za ta vzor svojim udom ko dolžnost nalaga? Tretji red veli svojim udom moliti, pogosto prejemati sv. zakramente, vsaki dan biti pri sv. maši, skerbno spolnjevati zapovedi božje in cerkvene. Ali se ne goji, ne krepí na ta način sv. vera? Ali ni molitev most, ki veže ta svet z onim, most, na katerem se srečata stvarnik in stvar? Ali molitev ne preterga pregraje mej časom in večnostjo? ali ni oddih duha, ki iz te združitve z Bogom božjo moč v se sprejema, v močnih požirkih modrost in ljubezen pije? ali ni kopel duše, ki prihaja iz nje očiščena in prerojena? Tako je vsaka molitev združenje z Bogom, podobno svetemu obhajilu. In kaj družega pomeni spolnjevati zapovedi kaker spolnjevati voljo božjo? Bogu služiti vsaki dan, vsako uro, vsaki trenutek! Tu postane vsaka misel novo skazovanje časti Bogu, vsako delo darovanje, serce človeško sè svojimi željami in čuti darovavni ogenj, ki vedno kvišku šviga; vsako dejanje postane tu delo vere, služba božja. Tretji red goji svojim udom verski vzor tudi v družini; nalaga jim, naj svetijo svojim domačim z dobrim zgledom, naj vaje domače pobožnosti vestno opravljajo, naj skerbe za čistost in svetost zakona. In še več! Verski vzor se krepí in goji tudi s tem, da se vmikamo nevarnostim za

vero. Zato se udje tretjega reda opominjajo, naj knjigam in časnikom, ki bi vtegnili veri in nramnosti škoditi, vrata po-kažejo in za dobri tisek delajo.

Tako je tretji red v resnici terdnjava kerščanskih verskih vzorov v naši versko slabi, mlačni Avstriji.

Varuje in čuva pa tudi vzor našega upanja.

Ko kristijani, ko katoličani nosimo vzor večnosti v naših persih; ko kristijani, ko katoličani vemo, da tukaj nimamo stanovitnega mesta, temuč da imamo prihodnjega iskati; ko kristijani, ko katoličani smo se že pri kerstu morali odpovedati hudiču in njegovi zapeljivosti, ter napuhu in sijajnosti sveta, vemo tudi, da ne smemo svojega serca nevezavati na zemeljske dobrate . . . , ker imamo pričakovati boljše, večne vrednosti. Ko kristijani, ko katoličani vemo, da podoba tega sveta prejde, da bo vsaki iz ljubezni do Boga prenašani križ, vsaka iz ljubezni do Boga prestana britkost tam gori svoje plačilo našla; zato zmagujemo nad sramočenjem in preganjanjem, ki nas zadeva, zato zadržujemo solze ob uri obiskanja in nadlog; saj sveti v našo dušo čudovito upanje na boljše življenje, ko svitla jutranja zarja sije v temo naših dni. Ali duh materijalizma in ž njim združena poželjivost po vživanju skuša tudi ta kerščanski vzor spodkopati in razrušiti.

Človeka so ponižali do stroja, in prah saj in oglija ni samo podobnosti božje v njem zamazal, temuč tudi njegovo oko oslepil, da ne vidi več jasno navzgor. S tem so mu vzel vse, kar je bilo večnosti vredno; na mesto tistega pa so morali nekaj postaviti, kar je na videz enake vrednosti: dobrate tega sveta in njih brezmejno, nezmerno vživanje. . . .

Ali ne potrebuje tak čas in tak svet pridigarja pokore?"

Kedo, dragi braveci, bi tukaj ne priterdil govorniku, ki ima sv. Frančiška za tistega pridigarja, ki je odtergal ljudi od grešnih zemeljskih naslad in jih napolnil z upanjem na veselje nebeško?!

Sv. Frančišek se je tako pokoril kaker malokedo pred njim, ali za njim; vender je bil vedno veselega serca, ker je vedel, da Gospodu služiti ni prazno delo. Tega veselega duha, to veselo upanje je vdihn timer tretjemu redu, ki ima biti red pokore, ali daleč od vse čmernosti; dal mu je namreč v pra-

vilih, povzetih iz sv. evangelija, terdno podlago gotovega upanja na plačilo v nebesih.

Tretji red pa, terdi nadalje govornik, váruje in čuva tudi vzor ljubezni.

„Kar ste enemu teh mojih najmanjših bratov storili, ste meni storili“, (Mat. 25, 40) je rekel Kristus. Tako vidi vera človeka obdanega od svetlobe nebeške luči; tako vidimo Jezusa Kristusa v zadnjem naših bratov. In tako je ubogi — prej predmet studa in zaničevanja — postal predmet spoštovanja“.

„Iz premišljevanja ubogega otroka v jaslicah je tudi asiški svetnik zajemal svojo ljubezen do ubogih in on, ki si je uboštvo za nevesto izvolil, je ljubezen do ubogih svojim učencem ko dolžnost naložil. In tako se morajo tudi udje tretjega reda ravnati po duhu svojega ustanovnika. Kjer koli in v kakeršni obliki jim stopi uboštvo, potreba in nadloga nasproti, oni morajo v kerščanski ljubezni svojo dolžnost storiti; bodisi z miloščino ali z obiskovanjem bolnikov; h telesnim in duhovnim delom usmiljenja so enakomerno zavezani. Kaker angelj stopa njih kerščanska ljubezen v koče uboštva, h bolniški postelji, da podeli tu telesno miloščino, tam miloščino tolažbe, opominjevanja in spodbujevanja; kaker angelj spremlja kerščanska ljubezen sobrata, sestro do groba in pošilja miloščino molitve celo tja v večnost. . . .“

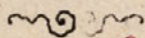
„Tako váruje in čuva tretji red načelo ljubezni; tako je on zopet kaker terdnjava kerščanskega vzora ljubezni sredi nesnage na uboštvu bogatega, na ljubezni pa ubogega časa. . . .“

„Tretji red ni vojni stroj. On je poklican mir delat mej različnimi verstami družbe in noče podžigati vojske mej njimi“.

„Tretji red uči v duhu svojega svetega ustanovnika pravo slobodo, slobodo otrok božjih, ki obstoji v tem, da svoje ude oprošča grešnega vživanja in grešne navezanosti na ta svet; vodi jih h pravi enakosti, ki je sezidana na podlagi pravičnosti, in mejsebojne ljubezni, uči jih pravega bratovstva, v skerbi za ravno to kerščansko ljubezen.

To je tretji red! —

On ni od celote človeštva na splošno škodo ločena truma, kaker so to skrivne družbe; pač pa je terdno zvezana, dobro vrejena družba. Ne hodi za skrivnimi cilji, ne hodi po skrivnih potih; živi in dela pri svetli luči dneva. Vsak je k vstopu povabljen; njegovi udje se ne spoznavajo po sumljivih znamenjih.... Nevideni in ne poznani gredo njegovi udje skozi življenje; samo Bog jih pozna in dan večnosti jih bo razodel. Spolnjevanje stanovskih dolžnosti in skerb, Bogu dopasti — to je njih geslo..., večni Sijon njih cilj.... In ko pravi vitezi... se bojujejo ne s zemeljskim orožjem, temuč s ščitom vere, s čelado upanja, z mečem molitve, z oklepom zatajevanja, ki se tudi močem teme zoperstavlja, z ognjenimi puščicami ljubezni, ki oblake predirajo. Pred njimi gre vzgled ubožca asiškega; on je njih kažipot in vodnik....“ (Konec prih.).

Življenje sv. Ferdinanda III.

Leona in Kastilije kralja, tretjerednika sv. Frančiška.

P. S. Z.

Ferdinand kralj Leona.

Ferdinandov oče Alfons IX. je Ibenhuda slavno premagal pri Aljangu in mu kmalu na to vzel tudi Badahós. To ga je oserčilo, da je sklenil vojskovanje nadaljevati. Preden je pa šel z nova nad Mavre, se je šel zahvalit za sedanje in priporočit za nadaljne zmage in srečo v vojski nebeškemu zaščitniku Španije, sv. Jakobu, v Komposteljo. Ali na potu tja ga je napadla huda bolezen. in na nji je tudi kmalu vmerl 23. ali 24. septembra 1230.

Alfons je vladal v Leonu celih 42 let. Ko vladar je bil pravičen, radodaren, vsmiljen; pospeševal je vmetnosti in znanosti; zato je bil splošno spoštovan. Imel je pa na sebi to nesrečno napako, da je gojil notri do smerti meržnjo do Kastilije. Za čas, ko je bila Berengarija v Leonu, se je bila sicer vblažila, ali po ločitvi je prešla v sovraštvo, ki ga je gnalo

tako daleč, da je Kastiljce večkrat napadel z vojsko in tudi lastnemu sinu, ko je prevzel Kastiljsko kraljevo krono, ni prizanašal. V oporoki ni določil za naslednika v leonskem kraljestvu Ferdinanda, ampak Sančo in Dulčo, hčeri svoje prve žene Terezije. Ta oporoka ni bila pravična, pa tudi modra ne. Pravična ni bila, ker je bil že leta 1204 pred leonskimi stanovci javno določil Ferdinanda za svojega naslednika in je Ferdinand na njegovo zahtevo zapustil mater in iz tega namena prišel v Leon. Verhu tega sta dva papeža, Inocencij III. in Honorij III., Ferdinanda priznala in poterdila za njegovega postavnega naslednika in dediča. Alfonz je bil dolžan v oporoki na to se ozirati, posebno ker mu je bil Ferdinand vedno vdan s pravo otroško ljubeznijo in ga je zadnja leta celo v vojski močno podpiral. Modrost je pa tirjala, naj nasleduje v Leonu moški postavni naslednik, ne pa ženske. Ali strast ima veliko moč. Alfonz je pregovoril aragonskega kralja, naj se loči od svoje v šestem kolenu mu sorodne žene Eleonore in naj se poroči z njegovo hčerjo Sančo iz prvega zakona. Ko plačilo za to mu obljubi nič manj ko leonsko kraljevo krono po svoji smerti. Ta dobro premišljeni načert je pa smert vničila, preden ga je zviti Leonec mogel vresničiti. Je pač tako, da ljudje obračajo, Bog pa oberne.

Po Alfonzovi smerti so se Leonci razdelili v dve stranki. Večina škofov in naroda je bila za Ferdinanda, plemstvo v Asturiji in Galiciji ter nekaj mest se je potegovalo za hčeri. Temu se ni čuditi, če pomislimo, da je Leon nekedaj vladal nad Kastilijo, sedaj naj pa Kastilija da kralja Leonu. To se je ponosnim Leoncem zdelo preveliko ponižanje.

Začela se je domača vojska mej tema dvema strankama, pa k sreči se je kmalu podela. V stranki, ki se je potegovala za hčeri, je namreč nenadoma obolel vojskovodja don Dias. On sam in njegovi ljudje so imeli to za slabo znamenje. Zato so prenehali z vojsko in stopili na Ferdinandovo stran.

Mej tem se je bližal Ferdinand s svojo materjo in nekekerimi spremljevalci mestu Leonu. Omenili smo že, kako je Berengarija takoj po kraljevi smerti sporočila Ferdinandu v Andaluzijo, naj hiti domov. Da ne zgubi nobenega trenutka zapusti Ferdinand bojno polje. Mati mu hiti naproti, ter mu na poti v Toledo razloži svoj načert. Ferdinand skliče v To-

ledu vojni svet. Sklenili so, da je treba Leon nemudoma vzeti, pa če je le mogoče brez prelivanja kervi. Vojska naj bo sicer pripravljena, toda čaka naj v Toledu in naj le v sili napade Leon.

Ferdinand je šel takoj na to z materjo proti Leonu. Spremljali so ga nadškof Rodrigo z neketerimi plemenitaši in vitezi. Mesta, skozi ketera jih je peljala pot, so se radovoljno vdala, večina jih je Ferdinanda z veseljem sprejela in priznala za svojega kralja. V Leon prišávši je našel mir. Leonci so Ferdinanda že poznali, še bolj pa mater Berengarijo, svojo nekedanjo dobro kraljico. Nekedanja ljubezen do obeh se je z nova vnela. Slavnostno so Ferdinanda peljali v cerkev ter ga priznali z velikim veseljem za svojega kralja. Leonski nadškof Rodrigo ga je na to kronal za kralja. Sedaj je vse hitelo v Leon poklonit se mu. Prišli so tudi tisti, ki so se do tedaj vpirali.

Pravični Ferdinand ni hotel nikomer delati krivice. Zato se je poravnal tudi sè sestrama Sančo in Duljšo, kateri je Alfons v oporoki določil za naslednici v kraljestvu. One ste se bile za časa domače vojske vmeknile na neki oddaljen, dobro vterjen grad pod zaščitništvo vitezev Kalatravskih. Oburnili ste se za svet do svoje matere Terezije, ki je živela v nekem samostanu ko nuna. Ona jima je svetovala, naj se mirno poravnate. Kraljeva stran je pa odbila vsako pogajanje. Tu je zopet posredovala previdna in modra Berengarija, ki je izbrala srednjo pot. Nikaker ni hotela, da bi si njen sin delal pot do leonskega prestola z mečem, ali da bi bila pomočena s kervijo in solzami. Razodela je svoje misli Ferdinandu, ki se je ž njo popolnoma vjemal. Berengarija je šla z nadškofom Rodrigom, škofom burgovskim in svojim tajnikom k Tereziji.

To je bil redek in posebne verste shod. Obe, Terezija in Berengarija, ste bile kraljici istega kraljestva in ženi istega moža, obe ste imeli otroke istega očeta in obe ste se sešli iz najbolj plemenitega namena, zabraniti prelivanje kervi in skazati dobroto domovini svojih negdanjih let. Ni čuda, da so vzvišeni nameni dveh plemenitih žen rodili mirno sporazumljenje. Terezija se je za svoji hčeri odpovedala leonskemu prestolu, Berengarija je pa v Ferdinandovem imenu obljubila obema njenima hčerama njih stanu primeren letni dohodek.

Sešli so se na to vsi skupaj. Sanča in Duljča ste poterdili od-poved, Ferdinand se je pa zavezal dajati vsaki po 30.000 zla-tov na leto do smerti vsaketere. V decembru istega leta so naredili pismo, ter je poterdili s podpisi in pečatom; leto na to je še papež Gregorij IX. to pismo in pogodbo odobril in poterdil. Prej ko v treh mesecih je Ferdinand mirno pridobil leonsko kraljevo krono. Posebne važnosti je to, da je po 73 letni ločitvi zopet združil kraljestvi Leon in Kastilijo in dolo-čil za vedno nasledništvo po pervenstvu za moške, če teh ne bi bilo, sledijo ženske zopet po pervenstvu. S tem je naredil konec prepirom, ki so se dotedaj pogosto ponavljali in mnogo škodovali obema kraljestvoma.

Ferdinand je šel na to s Terezijo po svojem novem kra-ljestvu okoli, odpravil je krivične davke in mnogo razvad, po-delil je veliko krajevnih pravic in mariskaj vredil v blager ljudstva.

Leta 1231 je obiskal portugalskega kralja Sanča II. Za-hvalil se mu je, da ni kalil miru v času spremembe na leon-škem prestolu, vernil mu je terdnjavo, katero mu je pred 19 leti vzel kralj Alfonz, in vterdil ž njim prijateljstvo, da se je lažje posvetil vojski z Mavri.

Terezija se je na to vernila v samostan, kjer je vmerla l. 1250. Leta 1705. je bila skupno sè svojo sestro Sančo za svetnico razglašena. Njeni hčeri ste tudi zapustili svet in šli v isti samostan, kjer je živela in vmerla njijuna mati.

Ker so neketeri nemirni Leonci Kastiljca neradi videli na leonskem kraljevem prestolu in so nagovarjali Ferdinando-vega brata Alfonsa, naj se vpre bratu in polasti leonske krone, ga je Ferdinand prav previdno postavil na čelo vojski v An-daluziji in tako vzel nasprotnikom priliko ščuvati, ter tudi za-dovoljil hrepenenje po slavi sicer dobrega in zvestega brata. Slavna zmaga pri Heres de la Frontera ga je popolnoma osre-čila, da na leonsko krono niti mislil ni več. Mej tem je pa Ferdinand doma vse vredil in si naklonil serca vseh Leoncev.

L. 1234 je šel Ferdinand z vojsko nad Ubedo, bogato in zelo vterjeno mesto. Dolgo so se prebivavci branili. Nazadnje so se morali vdati in izseliti. To za nadaljno vojskovanje zelo važno mesto je padlo v Ferdinandovo oblast na dan sv. Mi-haela omenjenega leta.

Naslednje leto je bilo za Ferdinanda žalostno. Vmerla mu je dobra in zvesta žena Beatrica. Posebno terdnega zdravja ni bila nigdar. Že pred devetimi leti je bila nevarno zbolela, vsi so pričakovali njene smerti. Pa takrat se je zatekla k Mariji, ko goreča njena častivka, dala si prinesti njeno podobo, katero je vneto poljubovala, in v resnici je nato ozdravela. To ozdravljenje je opisal njen sin Alfonz v posebni pesmi.

Malo pred njeno smertjo je bila sv. Elizabeta, zaščitnica III. reda, za svetnico razglašena. Ker je bila Beatrica ž njo v rodu, ji je papež Gregorij IX. to dal sporočiti v prijaznem pismu, v katerem ji čestita in jo spodbuja, naj tudi ona posnema sv. Elizabeto, da se bo mogla v nebesih vesečiti v njeni družbi. To pismo je dobila malo tjednov pred svojo smertjo. Vmerla je sveto dne 5. novembra 1235 stara 33 let. Vsi so za dobro kraljico zelo žalovali. Ferdinand je dal njeno truplo prepeljati v Leon v samostansko cerkev sv. Izidorja. Potert od žalosti je pokleknil pred aljtar sv. Izidorja in molil. Mej drugimi je svetnika posebno prosil za srečen uspeh v vojski: „Podpiraj me, sveti spoznavavec, proti Mavrom; od tistega, kar bom pridobil, bom daroval tej tvoji cerkvi bogat delež“.

Vzetje mesta Kórdove.

Mej tem, ko je Ferdinand doma žaloval za svojo ženo in najmlajšo hčerko Marijo, ki je kmalu po rojstvu z materjo vred vmerla, so napadli njegovi za stražo na bojnem polju ostali vojaki s pomočjo domačinov ozemlje mesta Kórdove. Napad se jim je posrečil. Dobili so bogat plen in mnogo nasprotnikov vjeli. Ti bi bili pa radi prišli zopet v prostost. Zato so pripovedovali, kako brezskerbno živijo ljudje in vojaki v Kórdovi in da je mestno obzidje večinoma brez straže. Neke-teri so se ponudili celo, da jim pokažejo pot na vzhodno predmestje, katero bo zelo lahko vzeti.

Kedo bi bil raje poslušal tako pripovedovanje, kaker pogumni Kastiljci? Posvetovali so se in storili zelo derzen sklep, napasti Kórdovo. To mesto, o katerem smo že v začetku (str. 23.) pglavitne reči omenili, je bilo sicer tedaj že mnogo zgubilo na svoji velikosti in moči, vendar je bilo še vedno eno najslavnejših zahodno evropskih mest; štelo je še tedaj tristo-tisoč prebivavcev, ter tekmovalo z Rimom in Carjigradom.

To mogočno, veliko, od vseh strani z močnim zidovjem in visokimi stolpi vterjeno mesto je torej hotela napasti peščica kastiljskih vojakov! Vseh skupaj je bilo morebiti nekaj nad sto. Ali ni bilo to zelo derzno početje? Vedeli so tudi sami, da brez druge pomoči ne bodo ničesar opravili, k večemu morejo slavno vmreti v boju. Zato so poslali sle do nam že znanega hrabrega in zvestega vojskovodja Aljvara Peresa in do njegovega brata Petra, ki sta se mudila sè svojimi vojaki v bližnjih gradovih. Natančno so jima sporočili svoj načert.

Junaška kastiljska četa si je izbrala za derzni napad noč mej 7. in 8. januarijem. Črna tema se je razprostirala naokoli. Previdno se bližajo mestnemu obzidju. Konje pustijo bolj v daljavi, da jih ne bi izdalo njihovo rezgetanje, pešci se pa tiho pomikajo proti visokemu zidovju. Že so na mestu, pristavijo lestvico, pa je prekratka. Hitro zvežejo tri skupaj drugo verh druge, ravno do verha segajo. V obleki kordovanske straže zlezejo neketeri zelo previdno na obzidje. Straža treh mož se prebudi, pa ima nasprotnike za svoje ljudi, ker govorijo njihov jezik in nosijo njihovo obleko. Preden so se, spoznavši enega po glasu, dobro zavedeli, da je sovražnik mej njimi, so bili že zvezani, usta jim zamašena in v par trenutkih so ležali mrtvi pod visokim zidovjem. Sedaj so zlezli še ostali pod zidom čakajoči Kastiljci z drugimi pomočniki gori, šli so od stolpa do stolpa po obzidju, pomorili so straže in zavzeli vse zidovje notri do vrat, ki peljejo v Marte. Od te strani je prihitel Peter Peres in derl skozi nje v to predmestje sè svojimi konjiki. Do jutra tiste noči je bilo vzhodno predmestje Kórdove v rokah kristijanov. Prebivavci so zbežali v notranje mesto, kjer so vsi preplašeni pripovedovali, kaj se je po noči zgodilo. Meščani jim skoraj niso verjeli. Ko so se pa na lastne oči prepričali, da so nasprotniki res v predmestju, tedaj so se zbrali in zapodili kristijane nazaj na obzidje. Tukaj so se postavili nasproti zè vso silo in se branili ko levi. Kordovanci so se vmeknili nazaj v mesto in pustili nasprotniku obzidje. Kastiljci so vedeli, da se dolgo ne bodo mogli vpirati. Zato so hitro poslali dva sla, enega k Aljvaru Peresu, družega h kralju Ferdinandu. Ta je dirjal na konju noč in dan, dokler ni našel Ferdinanda v Benaventu. Ravno pri obedu je bil sè svojimi. Ves blaten in utrujen stopi vojak naravnost pred kralja, pade na kolena ter

mu izroči pismo. Kralj je prebere, malo premisli, vstane od obeda ter pošlje v razna mesta sporočila, naj se vsi vojaki kraljestva zberejo, kakor hitro mogoče, pred Kórdovo. Sam pa se obleče v vojno opravo in v eni uri po prejetem sporočilu je že na potu proti Kórdovi. Okoli sto vitezev ga spremlja. Na potu jih je deževno vreme zelo oviralo. Pa Ferdinand je premagal vse ovire; prej je prišel tja, kakor so ga pričakovali.

Mej tem so Kordovanci skušali spraviti vsiljivega nasprotnika tudi z obzidja. Pa pogumni kristijani so se junaško branili; niso se dali premekniti niti za korak. Upali so, da bo kmalu prišla pomoč. In res je prihitel Aljvar Peres, ki je rešil boreče se junake ravno v času, ko so mislili, da bodo vsaki trenutek morali se vdati ali pasti. Došli vojaki se veržejo zè vso silo na Kordovance, potisnejo jih z obzidja in stolpov nazaj, in zapodijo v notranje mesto, tako, da so morali celo predmestje prepustiti kristijanom in si jih več niso upali napasti.

Z velikim veseljem je napolnil Kastiljce Ferdinandov prihod. Na novo so bili poživljeni, pozabili so na ves trud in toliko kakor gotovi so bili, da bodo Kórdovo vzeli, zakaj na Ferdinandu so silno zaupali. Pripehljal je sicer le malo vojakov seboj, pa prihajali so dan na dan vitezi z novimi močmi, Kordovanci pa še niso bili pripravljeni in so zato tudi zamudili čas rešitve. V nekaj tjednih je imel Ferdinand toliko vojakov, da je mogel začeti mesto oblegati.

Mej tem, ko je Ferdinand vodil vojne priprave in obleganje, je doma vladala Berengarija, navduševala je viteze, da so šli na vojsko, pošiljala je denar, obleko, živež in vse drugo potrebno, tako da se je Ferdinand mogel popolnoma posvetiti vojski.

Da si bomo pa laglje mislili težave obleganja, se moramo spomniti, da leži Kórdova na reki Gvadalkiviru, ki teče skozi mesto. Do reke je Ferdinand razstavil svoje vojake, čez njo pa še ni mogel. Zato so se Kordovanci po reki in na južni strani mesta še vedno prosto gibali in dobivali potrebni živež. Oblegane strani mesta so pa junaško branili, ker so upali, da jim bo prišel Ibenhud na pomoč, ki bi bil vtegnil biti Ferdinandu res zelo nevaren.

Iz zadrege mu je pomagal Lavrencij Huáres, ki je prej služil Ferdinandu, pa ga je ta iz dežele izgnal zavoľjo nekih

hudobij. Sedaj je bil vojak Ibenhudov, ki ga je poslal ko oglednika opazovat Ferdinandovo vojsko in sporočat o njenem stanju in gibanju. Ker je pa temu Lavrenciju bolj ugajalo pri Ferdinandu, se je ko oglednik dal vjeti in pred Ferdinanda peljati. Tega prosi, naj ga zopet nazaj šprejme; v zahvalo za to, bo on Ibenhuda pregovoril, naj ne hodi Kórdovi na pomoč, ker je kastiljsko-leonska vojska zanj premočna. Ibenhud se je res dal pregovoriti in to tem laglje, ker so ga bili malo poprej Kastiljci in Leonci ob Guárdaletu premagali. Pa ne samo miroval je, ampak še celo za štiriletno premirje je prosil Ferdinanda. Obljubil mu je za to dajati vsako leto 400.000 denarjev t. j. okoli milijon kron. Ibenhud je upal, da se bo v teh štirih letih polastil Granáde. Verh tega so ga klicali v Valencijo, ktero je začel oblegati aragonski kralj. Kórdova je bila na ta način popolnoma prepuščena lastni moči.

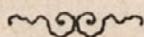
Prebivavci so se kaker obupani branili. Živeža je bilo vedno manj. Ko je dal Ferdinand še most postaviti čez reko, da je prestopil sè svojo vojsko tudi na drugo stran, je odrezal mestu vsako zvezo z deželo in vse dovažanje živeža. Sedaj se niso več mogli dolgo držati. Lakota, stiska in obupnost jih je prisilila, da so se začeli pogajati s Ferdinandom. Desetega junija se je vdala vzhodna polovica mesta, na praznik sv. Petra in Pavla pa še ostali del. Mavri so se morali prepustiti zmagovavcem. — Po šestmesečnem obleganju je padla Kórdova, ki so jo imenovali: „mater mest in tolažbo vsem domačinom in tujcem“.

Ponižani Mavri so trumoma šli iz ponosne Kórdove, Ferdinand pa notri sè svojo vojsko. Najprej je tu z najvišjega stolpa po celem svetu občudovane mošeje dal sneti polumesec, znak mohamedanske vere, in nasaditi na njegovo mesto križ in kraljevo zastavo. Mošejo so očistili, potem pa zapeli „Te Deum laudamus“. Škof Osenki je posvetil v kerščansko cerkev, in na Marijinem altarju, ki so ga postavili, daroval sv. mašo. V mošeji so dobili zvonove, ki so jih Mavri nekedaj vzeli iz Kompostelje ter jih rabili tukaj za svetilnice. Kaker so takrat Mavri kristijane prisilili, da so jih na svojih ramah morali nesti v Kórdovo, tako je sedaj Ferdinand njim vkazal, da so jih na isti način nazaj nesli.

Na to je po kraljevsko obdaril vojskovodje in vojake za hrabrost ter dal oklicati kristijanom po Španiji, naj naselijo

Kórdovo. Oglasilo se jih je več ko dovolj, četudi je bilo dvesto tisoč stanovanj praznih. Pa ta hitra naselitev ni imela dobrih nasledkov.

Ferdinand je vstanovil v Kórdovi škofijo ter postavil tam za prvega škofa nekega meniha cistercijskega reda. Don Alvaro Peres je postal podkralj. Ko je tako najpotrebniše naredil, se je Ferdinand vernil v Toledo. Pa Kórdova mu je napravila še mnogo skerbi in stroškov.

Bl. Bernardin Feljterski.

P. B.

XII. Poglavje.

Bernardin vstanavlja „monte“.

(Dalje).

Posebno znamenito je, kar se je dogodilo Bernardinu v Florenciji l. 1488. Pridigoval je tedaj tam in trudil se, da bi „mont“, ki je bil prenehal, zopet poklical v življenje. Neki jud pa, ki je imel v mestu štiri banke, se je obernal do bogatega tovariša v Pizi, in ta je starešinstvo v Florenciji podkupil; dal je dvajset tisoč florenov v zlatu, in Bernardin je bil izgnan iz vseh florentinskih pokrajin. Napotil se je v Sijeno. Pizanski jud pa je še nadalje preganjal blaženega. Pisal je sijenskemu starešinstvu: „Kmalu bote videli nekega meniha, rogovileža, ki dela nered kamerkoli pride.“ Svetuje jim torej, naj ga ne sprejmejo, še menj mu imajo pustiti pridigovati. Ime meniha je zamolčal. K sreči se je malo časa po prihodu Bernardinovem starešinstvo vdeležilo službe božje pri patrih observantih (frančiškanih). Vprašali so po imenu tistega meniha. Ko so zvedeli, da je Bernardin Feljterski niso šli judu na led. Blaženi je nato govoril v Sijeni celo versto pridig o razmerju judov živčih mej kristjani.

V L u k i so že l. 1488 namerjali v obrambo pred judovskim oduštvom in v pomoč vbogim vstanoviti „mont“; ali do vstanovitve ni prišlo. L. 1489 je tam naš blaženi imel pre-

stati hud boj, ker so se judje in njih prijatelji sklicevali na neke privilegije (pravice) papeža Nikolaja V. in so iz Florencije poklicali nekega bogoslovca, ki se je v Mantovi odlikoval ko nasprotnik „montov“. Naposled je Bernardin venderle zmagal; z veliko slovesnostjo je 25. maja 1489 vstanovil „mont“. Največ se je imel zahvaliti za vspeh tamošnjemu škofu Nikolaju, ki je prispel sam z lepim darilom in v pastirskem listu, izdanem 25. jul. 1489, potem dokazal, da so „montje“ dovoljeni in koristni. Kljub temu so bili še po vstanovitvi tamkajšnjega „monta“ v zadregi, od kod bodo vzeli denar. Na posodo so vzeli iz občinskega premoženja tisoč zlatov, ki se imajo poverniti s tem, da se bo uradnikom odbijalo pri plači pet odstotkov. Denarne težkoče so še nekaj let trajale; še leta 1492 si je Luka prizadevala Bernardina dobiti za postnega pridigarja, da bi pomagal „montu“ na noge. Vodstvo je bilo v rokah devet svetovnih in treh duhovnih predsednikov. 12. oktobra 1515 pa so odstranili poslednje ko nepotrebne.

Slične težkoče, se zdi, je vstanovitev „monta“ delala tudi v Pjačenci v avgustu 1. 1490. Razen Bernardina so sodelovali še sobratje njegovi Andrej iz Faence, Bartolomej iz Bologna in Jeronim iz Ferrare, ali ko vstanovitelji ali ko zagorniki pri javni disputaciji, ni povedano. V sledečih letih se je Bernardinu posrečilo „montu“ precej pomnožiti glavnico in leta 1494 so ga iz istega namena zopet poklicali. Svojo dolžnost je mesto storilo, ko je dohodke necega razpisanega občinskega davka „montu“ naklonilo, katero darilo je 25. januarja 1495 vojvoda milanski poterdil, „da ne bi judje meščanov vgonobili z oderuštvom“. Ohranjene so še perve vstave „monta“ v Pjačenci z lastnoročnimi opazkami našega blaženega ob robu. (Objavil jih je „Arch. franc. histor. Quaracchi“. 1909. str. 293-304).

Iz Pjačence je odpotoval Bernardin v Kremono in od tam h koncu leta 1490 v Padova. Dvakrat je bil že tja prošen. Pervi krat ga je vabil škof Peter Barotius, pisoč mu 29. aprilja 1490, da za pregnanje judov in za vstanovitev ni vgodniše prilike. Nekaj tjednov pozneje mu je pisal Angelj Kjavaški v isti zadevi. Še le 8. decembra pride blaženi tja ter pridiguje o „montu“ sleherni dan, dokler ni dosegel svojega namena. Vstanovitev sama je bila, kljub nasprotovanju padovanskih judov in njih kerščanskih pristašev, 26. junija 1. 1491. Poterdila ga je

beneška vlada. Glavnica je štela v kratkem času osem in trideset tisoč zlatov in rastla od leta do leta; vsako leto na velikonoč se je namreč nabralo štiri sto zlatov za „mont“. Majhina posojila (pod trideset soldov) so bila brezobrestna, pri višjih se je zahtevalo pet od sto, mejtem ko so judje terjali dvajset. Da se je ljudstvu tem lažje postreglo, se je ustanovilo sedem podružnic, ki so dobivale denar iz glavne blagajne. V večjo varnost je prebival v vsaki teh sedem hiš po eno leto en plemič z družino; v tem so se verstili. Prav tako so bili tudi nenavadno dobro plačani. O nadaljnjem razvijanju padovanskega „monta“, v tisti dobi brez dvojbe najznamenitnejšega, so pogosto poročali Bernardinu, tako, da je bil vedno o njem dobro podučen. Pisali so mu vodje, večinoma pa škof sam. Poleg navadnega, denarnega „monta“, so ustanovili še žitni „mont“ (mons frumenti), ki je na zastavo dajal ubogim žito. vračalo pa se je ali v žitu ali v denarju. Kljub ti očitni blagi dobroti nasprotniki venderle niso nehali ervati, dokler ni priznanja dobil škof od najveljavnejših oseb; to je nasprotnike potlačilo in k molčanju prisililo. Ljubezen, s katero sta bila svetniku vdana škof in ljudstvo, se izraža v več pismih, zlasti, v večkrat ponovljenih prošnjah, naj vender zopet pride ogledat svoje delo. Ko je l. 1492 mogel vstreči ti želji, so mu vodje šli nasproti ter so ga slovesno vpeljali v mesto. Judje pa so ga tožili v Benetkah, da je napravil mestu in vbogim več škode kakor koristi; vender so tam namen tožnikov sprevideli in niso se zmenili za tožbo. V drugič je na škofovo povabilo Bernardin v Padovo prišel v začetku l. 1493, ob času, ko je došlo že dolgo pričakovano papeževo poterjenje (z bullo „Pastoris aeterni“, 4. Febr. 1493.) Iz nje prvič izvemo, da se je ustanovila v Padovi „montovska“ bratovščina.

Po končni srečni vreditvi padovanskega „monta“ je Bernardin okoli stanujočemu kmetiškemu ljudstvu pridigoval ter je tudi v bližnjem Pjave di Sakko iz nabrane miloščine ustanovil „mont“. Potem je krenil v Kjodžo, kjer je pridigoval nekaj tjednov, dokler ni bil poklican v Ravenna. Tu je našel za svojo stvar serca pripravljena. Sicer so judje nasprotovali obervivši se za pomoč na beneški senat. Ali odločni nastop nadškofov, vladavčev ter mestnih svetovavcev je poterl njihov nasprotovanje, tako, da je bilo mogoče ustanoviti „mont“ še

tisto leto. Še večji je bil uspeh, ko je Bernardin sledeče leto zopet pridigoval v Ravenni. Mesto je tedaj po svojih odposlancih v Benetkah zahtevalo izselitev judov, ali vsaj, da se jim oderuštvo prepove. In dosegli so toliko, da se je prepovedalo oderuštvo ter ukazalo podreti sinagogo, stoječo skoraj tik stolne cerkve. „Mont“ se je mogel sedaj neovirano razviti; sto let pozneje je vender komaj še živel.

Tudi Faenza, nedaleč od Ravenne je po Bernardinu Feljterskem l. 1491 dobila „mont“, potem, ko je bil najvplivniši in kristjanom najsovražniši jud izgnan. V trajni spomin je mesto dalo kovati posebno medaljo, v frančiškanski cerkvi je postavilo pa primerno podobo.

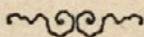
V začetku leta 1492 je Bernardin prišel v Vičenco. Blaženi Marko Montegaljski (vmrl 1496) je tu že l. 1486 vstanoval „mont“. Potrebni denar so zložili občina in zasebniki. Ti so v enem dnevu podarili dve tisoči zlatov; verhutega so še z brezobrestnimi posojili „montu“ na razpolago dali od svojih denarjev. Tako se je omogočilo, da je jel „mont“ berž delovati. Posojila so bila brezobrestna. Uredniki so opravljali službo deloma brezplačno, deloma za plačo, ki so jo dobivali od občine. Ta okoliščina je bila breme ne le za občino, mariveč tudi za vboje dolžnike, ker se je vedno zabičavalo, da naj ne bodo nehvaležni za dobrote, ki so jih od „monta“ prejeli ter da naj v njega podporo tudi kaj prispevajo. Tako se je zgodilo, da so tisti, katerim je bil „mont“ v pomoč namenjen, nosili največje breme, ker so iz napačne sramožljivosti dajali od svojega uboštva, in sicer, kaker se je dognalo, štiri krat več, kaker če bi se jim bile naložile zmerne obresti. Zato tisti, ki so Bernardinove vstanovitve ko oderuške razglašali, hvalili pa vičentinski „mont“, niso pametno ravnali. Z lahkim trudom je Bernardin pojasnil njih mišljenje ko zmoto, vender se ni lotil tedaj nič spreminjati na tamošnjem „montu“, le glavnico je sè slovesnimi procesijami in z neko zvijačo pomnožil. Vičentinci so mu namreč branili oditi v Padovo. A on jim je rekel, da bo nekoliko časa še ostal le pod tem pogojem, da bodo podarili „montu“ za vsaki dan sto zlatov. Z veseljem so ta predlog sprejeli, in v kratkem času se je nabralo tisoč devet sto šestdeset zlatov, ketere je občina zvišala na dve tisoči. Še le leta 1494 je Bernardin, poslan od papeža za postnega pridigarja,

spremenil ustavo vičentinskega „monta“ po svojem načertu. Ko je pojasnil, da ne bo imel trajnega obstanka brezobrestni „mont“, je starešinstvo določilo obresti, in sicer pet od sto.

Skoraj prav tako se je razvijal „mont“ v Veroni. V letu 1490 je Mihael Akviški (Aqui) tam pridigoval in dosegel vstanovitev brezobrestnega „monta“. Ko se je vsled slovesne procesije 29. avgusta nabralo dve tisoči in sedemnajst zlatov, ni bilo več nobenega zadržka in „mont“ je mogel začeti svoje delovanje. V vedno podporo „monta“ je Mihael vstanovil bratovščino („compagnia“ ali „scuola del Monte di Pietà“), ki je v kratkem času štela sedemdeset tisoč udov iz mesta in okolice. Da bi vzderžal gorečnost bratovščine živo, je Innocencij VIII. (z bullo „Intenta salutis“) dne 24. aprila 1491 udom naklonil bogate duhovne koristi. Kljub temu se je čutila kmalu potreba po spremembi ustave, ki jo je dognal l. 1492 Bernardin. Od tedaj se je „mont“ izredno povzdignil. Zejo primerna je bila uprava; razdelil se je namreč v „mali mont“, ki je brezobrestno posojeval do dve „močenigi“, v „srednji mont“, ki je tudi zastonj posojeval zneske do treh lir in dvanajst soldov, mejtem, ko je „veliki mont“ pri večjih posojilih terjal šest od sto. Ker se mu je delokrog vedno širil, si je mogel čez nekaj desetletji ta „mont“ še izposoditi denarja proti štiri odstotnim obrestim, kar jo papež Pij IV. dne 13. jan. 1563 odobril.

Mejtem je Bernardin deloval v sosednjih manjših mestih. V Kamposampietro je v spomladi l. 1492 dosegel, da se je sklenilo vstanoviti „mont“; in prihodnje leto ga je res vstanovil. Oderuških judov pa ni bilo pregnati, ker tega ni dovolil beneški senat. Iz Kamposampietra je Bernardin bil namenjen v Feljtre. Ko je mimogrede v Kastelfranku pridigoval, je prišlo iz Benetek pismo, v katerem je bil Bernardin obdolžen, da povsod ljudstvo podpihuje zoper jude, Ali mestni predstojnik je odpisal, da je to le zgolj judovsko obrekovanje, da oznanjuje Bernardin le čisti evangelij. Na ta odgovor se je vstavilo nadaljnje postopanje proti Bernardinu. Priporočivši ko rešilno sredstvo zoper judovsko oderuštvo „mont“ — je li že tedaj do vstanovitve prišlo, ne vemo — je obiskal Feljtre, rojstno mesto, kjer so ga, se ve, z največim navdušenjem sprejeli. Letopisec piše, da so tedaj mestne ulice bile podobne rekam —

množice ljudstva so se po njih valile. Sè svetilnicami v roki so ljudje po noči potovali, da bi še pravočasno prišli h pridigi. Vspeh njegovega dela je bil mej drugim tudi ta, da se je sklenilo ustanoviti „mont“; vendar zanesljivih prič o „montu“ v Feljtrah imamo še le iz l. 1528. (Konec tega pogl. prih.)

P. Bernard Vovk.

(Dalje).

O novomeški dobi p. Bernarda piše p. Hugolin na dalje: „P. Bernard je bil vedno narodnega mišljenja in tega ni prikrival nigdar. V provinciji je zavzemal častna mesta; dolgo versto let je bil gvardijan novomeškega samostana, trikrat definitor, dvakrat kustos provincije. Za lepoto novomeške samostanske cerkve je mnogo storil. V sosednih župnijah je rad pomagal z božjo službo“. Kaker vemo iz njegovih ust, je zlasti sv. krížev pot po mnogih cerkvah postavil. Koliker toliko gre njemu hvala tudi za višjo dekleško šolo v Št. Mihelu. O tej zadevi nam sporoča p. Hugolin tako: „Posestniku gradička Slatenek je vmerl sin (ali žena?) in ni imel dedičev; tedaj je izročil svoje premoženje p. Bernardu z naročilom, naj v Novem mestu, ali vsaj v novomeškem okrajnem glavarstvu skuša ustanoviti šolski zavod. P. Bernard je to res ponudil mestu ali mestni očetje so odklonili. Vznevoljen je na to p. Bernard vso zadevo izročil gospodu šmiheljskemu župniku“, in tako je prišel zavod šolskih sester naše Gospe (Nôtre Dâme), namestu v Novo mesto, v Šmihel.

Leta 1886, pri kapiteljnu, ki se je obhajal 7. julija in naslednje dni v Ljubljani, je bil, kaker smo že povedali, p. Bernard, gotovo ne proti njegovi volji, prestavljen iz Novega mesta na Kostanjevico in sicer ko vikarij samostana in namestni ravnatelj in učitelj domačega gimnazijskega učilišča (Vice-Direct. et Lector Stud. dom.)*)

*) „Vice-Director“, ker je imel biti po stari državni določbi „Director“ vedno nadškof goriški.

Morda ne bo napak, ako povemo ob kratkem, kakšno je bilo to naše domače učilišče, ko je p. Bernard njega vodstvo prevzel. Da je obsegalo prvotno tako imenovano filozofijo ali modroslovje, to je po novejši avstrijski uredbi 7. in 8. razred gimnazije in sicer nekako do leta 1876 s pravico javnosti, to je morda znano našim bravcem. Ko je vsled poderžavljenja naših nekedanjih redovnih gimnazijev ta pravica vgasnila in se je tudi vedno menj mladeničev po doveršenem 6. gimnazijskem razredu oglašalo za vstop v naš stan, tako, da so bili provincijali prisiljeni sprejemati mlajše ljudi iz 5. ali 4. gimnazijskega razreda, je bilo treba naše učilišče razširiti v cel gorenji gimnazij, kar se je zgodilo, če se prav spominjamo, po kongregaciji leta 1884. Učni načert se je po večem sprejel, kakor je bil predpisan v državnih gimnazijih, le da se je nauk tako uredil, da ste se mogla jemati po dva in dva razreda skupaj, kar je bilo glede jezikoslovja že prej v navadi; saj ni namreč nič na tem, ali se bere n. pr. eno leto Demosten in drugo Platon, ali pa nasproti. Tudi je bilo treba neketerim naukom število ur skrajšati, da se je dobilo časa drugim nam potrebnim. Vpeljali ste se v vsakem razredu po dve uri hervažčine, ki je bila potrebna, dokler je imela provincija še tudi na Hervaškem samostane. Prej, dokler je bilo še bogoslovje tu, se je učila v tistih razredih; ko se je prestavilo v Kamnik, se je sprejela v gimnazijske razrede. Po 4 ure na teden se je odločilo za pouk v liturgiji, cerkvenem petju, ascezi, razlagi vodila in za ekshorto. Naravoslovje se je moralo v 5. in 6. razredu popolnoma izpustiti, ker je manjkalo sposobnega učitelja in tudi vseh učnih pripomočkov. Namestu tega ste se odločili dve uri za nam potrebniše zemljepisje, s posebnim oziranjem na verske razmere in katoliške misijone. Vsi drugi nauki so ostali, kakor na državnih gimnazijih, samo, da se je moglo dati latinščini le po 4 ure na teden v vsakem razredu, zgodovini po 3, vsem ostalim tvarinam le po 2. Tak je bil torej načert. Kako se je držal in izpeljeval, to je drugo vprašanje, ki ni bilo vselej od učnih moči odvisno. Teh je bilo skupaj s tako imenovanim magistrom, bivšim profesorjem pastore p. Teofilom Respetom, tisto leto šestero. Razen dveh državno izprašanih gimnazijskih učiteljev je imel zavod zlasti izverstnega matematika, ki živi še zdaj nekje v hervaški provinciji. Pa

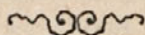
tudi druga dva lektorja sta bila zmožna in jako pridna učitelja, tako, da se lahko reče, da se je od te strani storilo, kar je bilo v človeških močeh.

Ali ker je tedanji gvardijan samostana in ravnatelj učilišča, bolehal in očitno ni bilo upati ozdravljenja, so predstojniki provincije ob pravem času sprevideli potrebo za obe službi poslati nove moči. Prišla sta torej leta 1886 za gvardijana p. Bazilij Dolinar iz Nazareta, za ravnatelja učilišča in vikarja samostana p. Bernard iz Novega mesta. Seveda je imel biti p. Bernard ne le ravnatelj, direktor, zavoda, temuč tudi lektor, učitelj svojih predmetov, matematike in fizike. Naš prej omenjeni izverstni matematik je bil torej odposlan ko vikarij v Pazin. Kajpada ga je p. Bernard več ko nadomestil ne le v matematiki, temuč zlasti tudi v fiziki. Oboje je učil pri nas gotovo s tisto gorečnostjo, kaker nekedaj na javnem gimnaziju, če ne še celo z večjo. Ni bil namreč zadovoljen s svojimi predpisanimi šolskimi urami; tudi zvečer ob času, ko so se kleriki imeli sami učiti, je šel večkrat v šolo in jim začel razlagati matematiko. Še posebno je pa mislil na fiziko. Velik del pičlega penzijona, ki ga je dobival za svoje službovanje na novomeškem gimnaziju, je obrnil za fizikalični kabinet, ki je bil seveda zelo pomanjkljiv, tudi potem ko se je bilo pred kakimi 10 leti nekoliko novejših reči zanj nakupilo. Dasiravno pa je tako vneto skrbel za svoja dva predmeta, vendar ni preziral drugih. Ob času bolezni in po smerti učitelja zgodovine, ko ni bilo berž namestnika, se je pater Bernard sam lotil tudi to reč učiti. Šolo je skušal vravnati še bolj po državnih predpisih; neketere proste dni je odpravil; namestu sv. Katarine, ki se je obhajala po starodavni navadi ko zaščitnica modroslovcev, je vpeljal, po zgledu svetovnih gimnazijev, praznik sv. Alojzija, — menda, ker se učenci V. in VI. razreda ne morejo imeti za modroslovce. Vendar je po njegovem odhodu v v tem zopet zmagala stariša navada; saj je v širjem pomenu cel gornji gimnazij modroslovna šola, kaker se tudi na vseučilišču cela znanstvena fakulteta po modroslovju imenuje.

Koristiti si je prizadeval p. Bernard tudi ko vikarij. Po njegovem prigovarjanju in njegovih računih so se prenaredile presterme stopnjice v vshodnem koncu samostana in preozke štable pred velikim oltarjem nadomestile s širjimi, pripravi-

šimi. V spovednici je bil jako vstrajen delavec, na koru in pri oltarju vesten duhovnik. Tudi pridigat je šel, ko je bilo treba. Sploh je dajal z natančnim dopolnjevanjem svojih redovnih in duhovniških dolžnosti le najboljše zglede. Občudovanja vredna je bila njegova poterpežljivost v bolezni, ki ga je tu enkrat ali dvakrat položila v posteljo in semtertja primorala v toplicah iskati okrepčanja. To in morda tudi naveličanost, zlasti, ker je imel cel naš višji gimnazij l. 1891 le enega, leta 1892 le dva učenca, ga je menda naklonilo, da je prosil to leto proč od šole v stanoviten pokoj v Nazaret na Štajersko. Za naslednje šolsko leto smo dobili zopet nekaj več učencev in p. Bernard je ostal prostovoljno še tukaj. Leta 1893 meseca avgusta nas je zapustil za vselej. Vseh učencev je imel tukaj, če se nismo všteli, 36; od teh jih je še v naši provinciji 19, nekaj jih je v hervaški, drugi so neketeri pomerii, neketeri izstopili. Učni načrt se je ta leta po okoliščinah nekoliko spremenjal; zlasti se je v poslednjem času nekako za stanovitno vpeljal pouk v italijanščini.

(Dalje prih.)

Drugo letno poročilo „Serafske mašne družbe“,

ustanovljene v podporo kapucinskih misijonov.

Veliki apostol narodov, sveti Pavel, imenuje sveto Cerkev v lepi prisposodbi telo Kristusovo (Kor. 1, 18, 24). S tem namreč, da je vzel Sin Božji nase človeško telo, bilo mu je mogoče, da je vidno bival mej nami na zemlji. Ko pa je zapustil to solzno dolino ter se vernil k svojemu nebeškemu Očetu, tedaj je Kristus sv. Cerkev tako uredil, da je v njej vidno pričujoč in da v njej in po njej spolnujoč voljo svojega nebeškega Očeta deluje za odrešenje ljudi do konca sveta.

Tako je tedaj sv. Cerkev, vidno telo Kristusovo, oživljeno po njegovem duhu, in njena vzvišena naloga je, reševati duše Adamovih otrok. Kristusova goreča ljubezen do nas je tako neizmerna, da je ni mogoče popisati z besedami. Celo božja modrost ni našla izraza, s katerim bi nam jo mogla po-

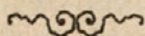
kazati, predložila nam jo je le molče v živem razodetju: v skrivnosti vbožnih jaslic, s kervjo Odrešenikovo oškropljenem križu in v brezštevilnih altarjih in tabernakeljnih po celem svetu nam kaže neizrekljivo ljubezen Jezusovo do neumerjočih duš. Cela večnost bi bila potrebna, da bi to ljubezen prav spoznali in zopet cela večnost, da bi to vredno mogli povedeti. Če to go-rečo ljubezen dobrega pastirja z vnetim srcem premišljujemo, moramo biti prepričani, da te glavne lastnosti v značaju Kri-stusovem tudi v Cerkvi, v kateri On biva in deluje v blager človeštva, ne more in ne sme manjkati. Sv. Cerkev mora tedaj v sebi imeti to od Kristusa podedovano lastnost ter po Nje-govem zgledu si prizadevati, da razširja sveto vero povsod, kjer koli bivajo človeški otroci, ki še tavajo v temi poganstva. Iz tega pa tudi sledi, da apostolat mej neverniki ni — kaker bi nekateri radi sodili, — le mogočnemu drevesu sv. katoliške Cerkve pozneje vcepljena mladika, pač pa da spada k njenemu bistvu, ker njen postanek in razvoj sloni popolnoma na nje-nem misijonskem delovanju; prav tako je tudi nadalj-nje razširjanje sv. Cerkve zapopadeno le v njenem misijonskem delovanju. Apostolat sv. Cerkve mej neverniki bo tedaj tudi v bodočnosti pričal o Njeni neizčerpiljivi moči in neumorni de-lavnosti.

Pred vsem so se že v prvih početkih svojega obstanka tej vzvišeni nalogi sv. Cerkve posvetili cerkveni redovi, mej njimi zlasti sinovi sv. očeta Frančiška, siromašni ka-pucini. Od leta do leta raste število misijonskih postaj, ki so izročene misijonarjem kapucinom, in ž njimi vred — hvala Bogu — narašča tudi število misijonarjev tega reda. Sedaj že šteje kapucinski red okoli 1000 misijonarjev mašnikov, ki de-lujejo zè vso vnemo in požertvovalnostjo v 37 obširnih misi-jonskih okrožjih ali distriktih. Svoje misijone ima kapucinski red v vseh petih delih sveta, koder je približno še 128 milijo-nov nevernikov, krivovercev in razkoljnikov, katerim še ni pri-sijala luč sv. vere. Svojih misijonskih postaj ima red letos 303, in katoličanov v njih po najnovejšem štetju okoli 1,153.000. Ker-ščenih je bilo v preteklem letu 37.446. Stalnih šol po teh mi-sijonskih deželah oskerbuje red nič menj kot 556 s 31.166 učenci. Poleg tega ima še 46 višjih šol (kolegijev), ketere obi-skuje 3075 gojencev; 91 bolnišnic, v katerih se preskerbuje.

4224 ubogih zapuščenih sirot. Ta splošni pregled že dovolj jasno spričuje o pravem apostoljskem duhu, o gorečnosti za zveličanje duš in veliki požertovalnosti teh vrednih sinov sv. Frančiška.

Preteklo leto smo poročali o plodonosnem misijonskem delovanju kapucinskih misijonarjev po Aziji, zlasti v prvih časih omenjenega reda; letos pa nam bodi dovoljeno, v kratkih potezah narisati prvotno misijonsko delovanje kapucinov po Afriki.

Že nad dvetisoč let zdihuje velika večina „Kamovih mlajših“ pod težo prekletstva, katero je izustil očak Noe nad nesrečnim sinom, in to prekletstvo je videti, kaker da je zadelo tudi del zemlje, keterega so si ti izvolili za domovino. Pač je moč sv. križa o prvih začetkih kerščanstva tudi tukaj se izkazala kot sredstvo, ki je edino v stanu to očakovo kletvo odvzeti, s tem da so „očetje puščavniki“ tiste divje, zapuščene kraje spremenili v raj, kjer so zares bivali „angeli v človeški podobi“. In kedo se ne spominja nekdanj cvetoče severno afrikanke Cerkve, ki si je zagotovila neminljivo slavo s svojimi neustrašenimi boritelji za nauk Kristusov, s svojimi marteniki in cerkvenimi učeniki? Toda vse te lepe sadove svete Cerkve je uničil sovražni vihar in vsa nadaljna zgodovina tamkajšnjega katolištva leži kaker črna neprodurna zavesa na ožganem obličju tožne Afrike. (Dalje prih.)

Iz Beljaka.

Z mnogim zadoščenjem pišem te verstice, saj moram nekaj veselega Vam, ljubi sobratje in sestre v sv. Frančišku, poročati v tem sedanjem hudem času. — Ločitev duhov nepreduje z nezaslišano silo, s plamtečo strastjo delajo sovražniki sv. Križa na to, da bi vničili, kar je križu zvestega, ne vprašaje po tem, so li sredstva k temu dopuščena, pravična ali ne. Sè vso silo se dela zoper naše svetinje, naše najdražje zaklade. Naravno je, da na tako silen pritisek pride ali odpad ali jednaka značajna vstrajnost. Tak vihar ojači kar je zdravega in

močnega na drevesu sv. katoliške cerkve, potere in polomi pa, kar je kaker suha, preperela veja. Hvala Bogu, da je ravno v našem milem narodu ona močatost in nevstrašenost doma, ki jo brusi ta sovražni vihar v dragocene bisere, v izrecno katoliške značaje.

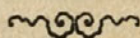
Jasno se je to pokazalo 18. junija, ko je imel naš za Slovence tako navdušeni in neutrudljivo delajoči p. Anton iz Beljaka v Skočidolu, po zahtevi g. župnika, misijon 3. reda. Z gorečimi besedami je častiti pater po sv. blagoslovu razlagal bistvo, smoter, dolžnosti in koristi 3. reda ter naštel može in žene, ki so iz prevelikih zakladov 3. reda zajemali moč, ki jih je povzdignila v človeški družbi, da se bodo slavila njihova imena do konca dni. Povabil je naposled poslušavce k pristopu v III. red, na kar se jih je oglasilo lepo število 37, ki so si želeli obleko pokore sv. Frančiška, in mej njimi je bilo, kar je posebno razveseljivo in hvalevredno, večje število mož bolj-
ših stanov.

Drugo nedeljo, 25. junija, pa je bila slavnost sprejetve v naši materini frančiškanski cerkvi v Beljaku, kjer so bili pozdravljeni Slovenci v domači besedi. Tudi tukaj je bilo sprejetih 31 novih udov in kakih 7 jih je naredilo obljubo. Ginjeni smo bili vsled navdušenosti in krasnega napredovanja in v mnogih očeh je zaiskrila solza veselja in hvaležnosti, ko smo pomislili, kako skerbliiva in dobrohoteča mati je sv. katoliška cerkev, ki svojim otrokom in posebno tretjerednikom nudi vsa le mogoča sredstva, da si zagotovijo večno zveličanje.

Bog daj, da bi ogenj navdušenosti v vedno širših krogih napolnil serca in da bi serafinska družina rastla in množila se, da bi mogla zveršiti svoj krasni namen, svojo veliko nalogo: vsestransko prenovitev sveta v Kristu!

Slovenske župnije v obližju Beljaka pa ste naprošene, pripraviti dobra tla in poklicati ob priliki misijonarja za 3. red.

N. K.

Priporočilo v molitev.

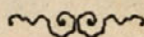
V pobožno molitev se priporočajo rajni udje III. reda skupščine goriške: Terezija (Ana) Bostjančič iz Gorice, Ma-

*29. 11. je nato ml.
7. 10. 1916
Zale. Nova
mesto*

rija (Uršula) Batistič iz Rupe, Lucija (Marija) Florenin iz Mirna, Marija (Angela) Saver iz Kromberga; **libušenske**: S. Lucija Marija Gregorčič, Elizabeta Marija Sturm, Marija Katarina Gregorčič, Klara Uršula Benedejčič, Ana Marija Sivec, Rozalija Marija Šturm, Elizabeta Marija Fon, Elizabeta Marjeta Skočir, Frančiška Marijana Leban; **kamniške**: iz Komende: Marija Terezija Remic, Marija Katarina Koželj, Marija Terezija Kimovec, Marija Terezija Perko, Marija Serafina Gašperlin, Jera Marija Barle, Marija Katarina Remec, Marija Terezija Kimovec; iz Česnjic: Marjana Slapar; iz Kamnika: Katarina Marija Rozman, Helena Marija Pestotnik, Marija Brigita Vasenar, Helena Marija Rode, Katarina Marija Staravasnik; iz Mengša: Marjeta Alojzija Zalokar, Marija Elizabeta Levec; z Berda: Marija Marjeta Jeretina; iz Stranj: Jera Klara Koder, Marija Antonija Praprotnik; iz Motnika: Terezija Marija Sajovic; iz Sel: Primož Hribar; iz Most pri Komendi: Marija Magdalena Kepic; z Brega pri Komendi: Mihael Frančišek Pibernik; **svetogorske**: Terezija (Elizabeta) Širok † v Gergarju 2. jun. 1911; **mariborske**: iz Ptuja: Ana Nedok, Marija Gašnik; od Sv. Trojice: Suzana Potočnik; iz Hoč: Karelj Harb; od Sv. Tomaža: Marija Vajda; od Sv. Petra pri Mariboru: Marija Hedl; iz Selnice: Terezija Pintar, Marko Kaube; iz Maribora: Jozefa Spindler, Helena Rudl, Terezija Pilich, Ana Zurk, Marija Mem, Franc Krause, Rozalija Ješovnik, Uršula Pečnik, Katarina Gsellmann, Antonija Verdovnik, Jožef Čakš, Franc Rašp, Janez Levart, Elizabeta Klančnik, Marjeta Poseb; od Sv. Barbare pri Vurbergu: Marija Nipič, Jožef Čolnik, Marija Grajfoner; iz Kamnice: Anton Mole, Alojzija Marko, Marija Gumbert, Jozefa Raner, Janez Smonik; od Sv. Martina pri Vurbergu: Janez Hauptmann, Jera Pauša, Neža Ornig; iz Frama: Marija Krajnc, Marija Krajnc (druga), Terezija Urajnek, Uršula Bučar, Marija Cenc; iz Slivnice: Marija Beranič, Julijana Mikl, Uršula Koren, Marija Bučar; iz Remšarka: Katarina Lešnik, Ana Lešnik; od Sv. Križa pri Mariboru: Ana Hojnik; iz Prevalj na Koroškem: Antonija Koren; iz Kaple: Julijana Kozlak; od Sv. Ožbalta: Marija Gaube; od Sv. Marjete ob Pesnici: Magdalena Falesan, Jožef Cin, Antonija Skamlec; iz Štrigove: Marija Kovačič; od Sv. Lovrenca v Puščavi: Uršula Karmičnik, Veronika Hriberšek; iz Čadrama: Katarina Kangler; od Sv. Venčesla: Fran-

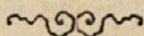
čiška Polh; iz Ribnice (štaj.): Katarina Razdevšek, Terezija Gregor; iz Puščave: Terezija Namestnik, Marija Dietmajer, Jera Košir; v bolnišnici vsmiljenih bratov v Gradcu: preč. g. Janez Harjak; iz Jarenine: Simonič, Jozefa Gornik, Elizabeta Rošker; iz Ljutomera: Frančiška Stajnko; iz Cirkovic: Ana Krošelj; iz Slov. Bistrice: Frančiška Sproger; iz Vurherga: Elizabeta Poterč, iz Sladke gore: Antonija Petek.

Dalje se priporočajo v pobožno molitev: Franc Kolar v Lazih, p. Planina pri Rakeku, ker že več mesecev terpi na živčni bolezni in silne dušne britkosti, popolno telesno onemoglost v pomanjkanju vsega potrebnega s celo družino; prosi iz globočine svoje britkosti vse svoje redovne brate in sestre prav goreče molitve, da bi ga Bog obvaroval najhujšega; neka tretjerednica priporoča svojega sinu; neka oseba, da bi Bog odvern timeresrečo v nekih važnih rečeh; nekedo za srečno zadnjo uro; dva človeka za spreobrnjenje grešnikov; neka tretjerednica za mir; neka žena za ozdravljenje in spreobrnjenje svojega moža.

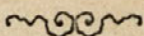
Zahvalo za vslišano molitev

naznanjajo: M. St. tretjerednica v Ljubljani za ozdravljenje bolezni v ustih; R. Sch. v Ljubljani, da je po 10tjedenski bolezni, ko je morala iti v bolnišnico, zopet ozdravela, da je mogla vn timeresreči nastopiti svojo službo; nekedo Materi božji Lurdski za ozdravljenje.

Za kitajski misijon

so darovali pri nas: neimenovan: 10 K; neimenovana: 3 K, druga neimenovana: 1 K. — Bog vsem obilo poverni!

Rimsko - frančiškanski koledar za leto 1911.

Mesec avgust ali veliki serpan.

1. torek: sv. Peter v vergah; sv. makabejski marterniki.
 2. sredo: porcijunkula. **P. O.**
 3. četrtek: sv. Aljfonz Marija Ligrorij, šk. c. u.; najdehje trupla sv. Štefana m.
 4. petek: sv. Dominik, sp. **P. O.**
 5. sobota: sv. Marija snežnica.
-
6. nedelja, 9. po bink.: osmina posvečenja cerkev 3 redov sv. Frančiška; spremenjenje Kristusovo.
 7. ponedeljek: sv. Kajetan, sp.; sv. Donat, škof m.
 8. torek: sv. Cirijak in drugi m.
 9. sredo: bl. Janez Aljvernijski, sp. 1. r.; sv. Roman, m.
 10. četrtek: sv. Lovreuec, m.
 11. petek: osmina sv. Dominika; sv. Tiburcij in Suzana, m.
 12. sobota: sv. Klara, d. 2. r. V. V., **P. O.**
-
13. nedelja, 10. po bink.: bl. Peter Moljanski, sp. 1. r.; sv. Hipolit in Kasijun, m., začetek 5 nedeljske pobožnosti v čast 5 ran sv. Frančiška. **P. O.**
 14. ponedeljek: vilja, post, bl. Sanktes, sp. 1. r.; sv. Evzebij, sp.
 15. torek: vnebovzetje bl. Marije. V. O. **P. O.**
 16. sredo: sv. Rok, sp. 3. r. **P. O.**
 17. četrtek: osmina sv. Lovrenca.
 18. petek: sv. Helena cesarica; sv. Agapit, m. V kapucinskih cerkvah: sv. Klara Montefaljška, d. 2. r. **P. O.**
 19. sobota: sv. Ludovik, šk. 1. r. osmina sv. Klare. **P. O.**
-
20. nedelja, 11. po bink.: sv. Joahim; sv. Bernard, opat, c. u.
 21. ponedeljek: sv. Ivana Frančiška, vd.
 22. torek: osmina vnebovzetja bl. Marije, sv. Timotej in drugi m.
 23. sredo: sv. Filip Benicij, sp.
 24. četrtek: sv. Jernej, ap.
 25. petek: sv. Ludovik, kralj, V. O. **P. O.**
 26. sobota: sv. Hijaciet, sp.; sv. Zefirin, p. m.
-
27. nedelja, 12. po bink.: Marijino sedmero veselje, sv. Jožef Kalsancij, p. **P. O.** V. O.
 28. ponedeljek: sv. Avguštin, šk. c. u.; sv. Hermet, m.
 29. torek: obglavljenje sv. Janeza Kerstnika; sv. Sabina, m.
 30. sredo: sv. Roza Limanska, d.
 31. četrtek: sv. Rajmund nerojeni, sp.

Opomba: **P. O.** pomeni popolnoma odpustek, za vse verne v cerkvah treh redov sv. Frančiška.

P. O. pomeni popolnoma odpustek samo za 3. in 1. in 2. red sv. Frančiška.

V. O. pomeni vesoljno odvezo s popolnoma odpustkom za 1., 2. in 3. red sv. Frančiška.